

at der er blevet begået fejltagelser, og at de er blevet rettet. Men vi skal også huske at sætte tingene op mod hinanden. Hvad var det for en fare, vi sad i? Hvor er balancegangen? Kan vi sikre vores sikkerhedspolitik, så Danmark ikke kommer i fare? Det må være det vigtigste.

Keld Albrechtsen (EL):

Det, som egentlig undrer mig mest i denne sag – i hvert fald med hensyn til regeringens og Det Konservative Folkepartis holdning – er, at vi jo alle ved, at alt det materiale, der ligger fra den kolde krigs periode lige frem til 1992, da USA holdt op med at medbringe atomvåben på deres krigsskibe, når de besøgte fremmede lande, er på vej ud i den amerikanske offentlighed. Det vil blive tilgængeligt i løbet af de kommende få år. Der er ingen vilje i USA til at holde dette materiale hemmeligt. Den amerikanske regering anser det ikke for noget problem, og den amerikanske offentlighed har tilsvarende et krav om orientering, som den også vil få – i modsætning til den danske befolkning, som altså ikke vil få belyst den periode i vores egen historie, hvor vi levede under den kolde krigs modsætning mellem atommagterne.

Det er ufatteligt for mig, at man tror fra regeringens og fra udenrigsministerens side, at man kan holde en tale her i Folketinget, hvor man siger, at nu har man fremlagt en redegørelse på 4-5 sider i Det Udenrigspolitiske Nævn. Så er den danske atompolitik i hele den kolde krigs periode belyst, der er redegjort for den for stedse, og den danske befolkning må acceptere, at det er det, der kommer til at stå i vores historiebøger fremover.

Sådan må jeg konkludere efter udenrigsministerens tale. Han mener ikke, at der er mere at undersøge, i hvert fald ikke for perioden efter 1968. Han mener, det hele er fuldt belyst. Han mener, at han har afgivet en tilfredsstillende erklæring til Det Udenrigspolitiske Nævn og til Folketinget, og så må befolkningen og Folketinget altså nøjes med det.

Jeg forstår det ikke, må jeg sige, og især ikke, når man tager i betragtning, hvad det vil betyde for regeringen, når den nu – sandsynligvis af hensyn til hr. Uffe Ellemann-Jensen, Venstre og De Konservative – lægger låg på undersøgelsen af tiden efter 1968. For hvad vil det betyde, når disse oplysninger alligevel kommer frem, og når det kommer frem i de kommende år, at her er altså noget, som burde have været bragt frem i lyset, mens tid var? Hvem sidder så tilbage med

ansvaret for det? Jo, det gør regeringen, så jeg forstår det ikke.

Jeg vil godt belyse nogle af de problemer, som kan vise sig i den kommende tid, og som åbnings af de amerikanske arkiver kan give anledning til øget indsigt i, lidt mere detaljeret. Fra SF's og det daværende VS's side gjorde vi i sin tid det her i Folketinget, at når vi havde problemer med at få oplysninger om dansk atomvåbenpolitik, bad vi amerikanerne om dem. Vi fik f.eks. oplysninger om opstillingen af kortdistanceatomvåben, hvor daværende forsvarsminister Hans Engell gennem lange tider her i Folketinget havde bestredet ethvert kendskab til beslutninger, som var truffet på et NATO-udenrigsministermøde. Det viste sig, at han havde været med til at træffe en beslutning om opstillingen af kortdistanceatomvåben, og det måtte han også indrømme til sidst. Men dengang fik vi altså disse oplysninger fra USA's Senat, og sådan vil det også gå i denne sag.

Og når vi f.eks. ser på spørgsmålet om overflyvninger af Grønland – hvordan kan vi vide, at disse overflyvninger stoppede i 1968? Jo, det står ganske vist i den note, der blev aftalt med USA; men i USA kan man få papirer deklassificeret, som det hedder, og der er nogle kort, der viser, at disse B 52-bombemaskiner fløj en tur ind over Grønland fire gange om dagen. Ifølge en bog af forskeren Scott D. Sagan, »The Limits of Safety«, figurerede disse ruter på kort fra 1973. Man havde altså glemt at slette ruterne. Det er naturligvis ikke et bevis for, at man stadig overfløj Grønland i 1973, men det giver dog anledning nok til at sætte spørgsmålstejn ved, om man rent faktisk stoppede de overflyvninger, som man havde aftalt med den danske regering. Det er bare ét eksempel.

Et andet eksempel er det hul, der var i den erklæring, man lavede i 1968 vedrørende atomkrigsskibe. Man aftalte nemlig med USA, at overflyvninger og deponering af atomvåben skulle stoppe i Grønland. Man havde altså fastslået den danske atompolitik i en erklæring, og udenrigsministeren kommer nok til at rette lidt i papiret, for i udenrigsministerens tale står der, at der var tale om en folkeretligt bindende aftale, som sikrede, at atomvåben ikke blev placeret i Grønland. Nej, det sikrede den ikke. For et øjeblik siden fremkom jeg med oplysninger, der kan give anledning til at betvivle, om erklæringen blev overholdt, og i 1983 kom der et skib til Grønland, som kan have medbragt atomvåben. Der var et hul i denne folkeretligt bindende